

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
האגף לחינוך מבוגרים

**תכנית העבודה של
האגף לחינוך מבוגרים
לשנת הלימודים תש"פ
2019-2020**

בסימן ערבות הדדית

דבר מנהל האגף

תוכנית העבודה מציגה את היעדים והמטרות לשנת הלימודים תש"פ במגוון תחומי העשייה של האגף לחינוך מבוגרים: הנחלת הלשון העברית וגיוור, השלמת השכלה ומכינות קדם אקדמאיות. תוכנית העבודה מתמקדת בהובלת תהליכים שמטרתם עידוד מצוינות לימודית ומיצוי פוטנציאל הלומדים, קידום שוויון ההזדמנויות, טיפוח ערכים ברוח מגילת העצמאות ומיטוב השירות. האגף ימשיך במימוש חזונו לפתיחת שערי האולפן ומרכזי ההשכלה לקהילה, להעמקת הקשר עם שותפי העשייה וליצירת סביבות למידה חדשניות המותאמות ללומד המבוגר במאה ה-21. בתכנית הוגדרו מדיניות ויעדים מדידים המובילים לצמיחה ולמצוינות לימודית ותורמים לקליטה מיטבית של העולים החדשים, לצמצום הפערים ההשכלתיים בחברה הישראלית ולמינוף תחום למידת מבוגרים. תוכנית זו תתרום להעצמתה של החברה הישראלית בכלל והלומד המבוגר בפרט.

בברכת שנת לימודים פורייה,

מוהנא פארס

רקע

האגף לחינוך מבוגרים עוסק בשלושה תחומים עיקריים :

א. הנחלת הלשון העברית ולימודי יהדות לקראת גיור.

ב. השלמת השכלה ל-12 שני"ל.

ג. מכינות קדם אקדמאיות להכשרת עובדי הוראה.

מדיניות האגף לחינוך מבוגרים היא קידום למידת מבוגרים לאור התפיסה של "למידה לאורך החיים", תוך מתן מענה מקצועי לצרכים השונים של אוכלוסיית המבוגרים, בני 18 ומעלה, במגזריה המגוונים של החברה בישראל: היהודי, הערבי, הבדואי והדרוזי, עולים חדשים וותיקים, משכילים, מעוטי השכלה וחסרי השכלה.

החזון

1. צמצום פערי השכלה בחברה הישראלית לשם מוביליות חברתית.
2. קליטה לשונית מיטבית של העולים החדשים בחברה הישראלית.
3. חיזוק תחושת השייכות לחברה ולמדינה בקרב אוכלוסיית התלמידים המבוגרים בישראל.
4. הרחבת ההשתלבות של הבוגרים בשוק העבודה ובכלכלת ישראל במאה ה-21.

תכנית העבודה של האגף לחינוך מבוגרים בהתאם למטרות ויעדי משרד החינוך

מטרה 1: קידום למידה משמעותית ואיכותית: ידע, מיומנויות וערכים.

יעד 1.1: קידום הידע ומיומנויות החשיבה בכל תחומי הדעת, בדגש על רכישת השפה העברית וכישורי חיים

יעד 1.2: טיפוח מיומנויות רגשיות וחברתיות בשילוב ערכים בלמידה

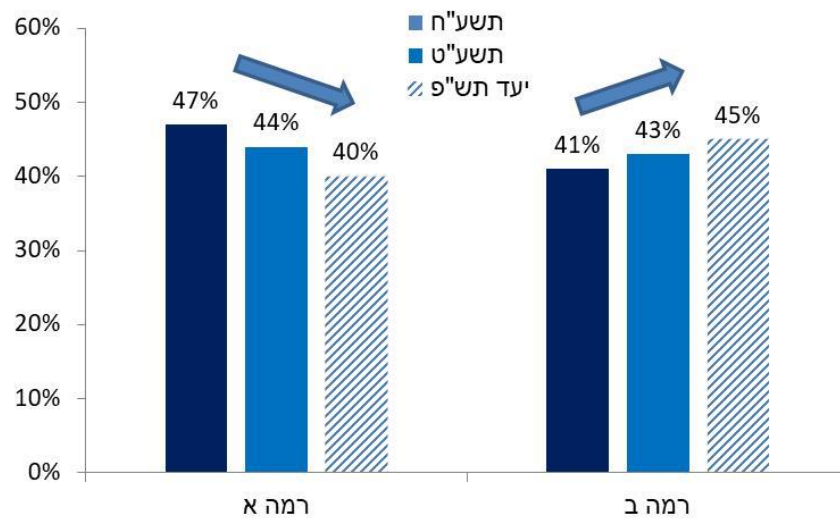
יעד 1.3: יצירת סביבות למידה חדשניות ומותאמות

משימות עיקריות:

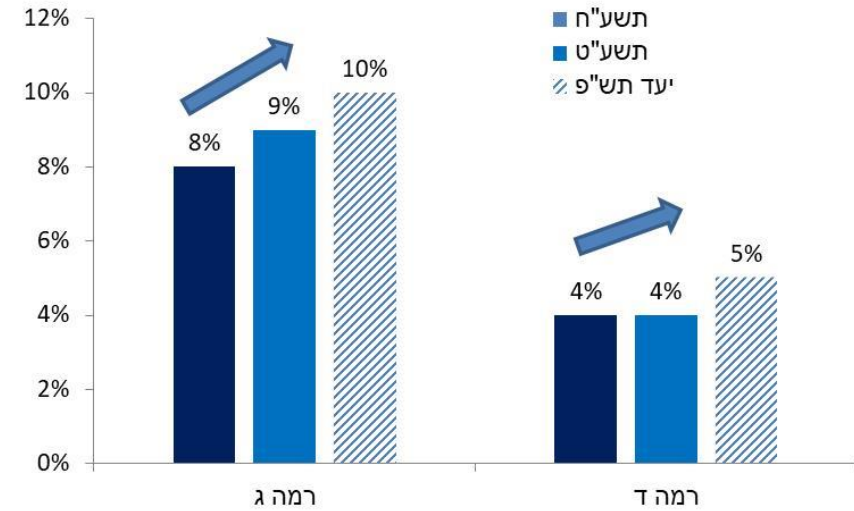
- למידה משמעותית באולפנים להנחלת הלשון ובמרכזי השכלה.
- שילוב עולי אתיופיה בתכניות לימוד שפה ברמות גבוהות (ג' ומעלה).
- הסרת חסמים למשלימי השכלה בנושא הגשה לבגרות.
- התאמת תכניות הלימודים ושיטות ההוראה לקהל היעד במסגרות השונות.
- סביבות למידה עדכניות: פיתוח משימות מתוקשבות ומשחוק באתר ה MOODLE של האולפנים, כולל שימוש ב"חדשון".
- עידוד מצוינות לימודית בתחום הנחלת הלשון והשכלה.

בתחום הנחלת הלשון : העלאת רמת ההיבחנות

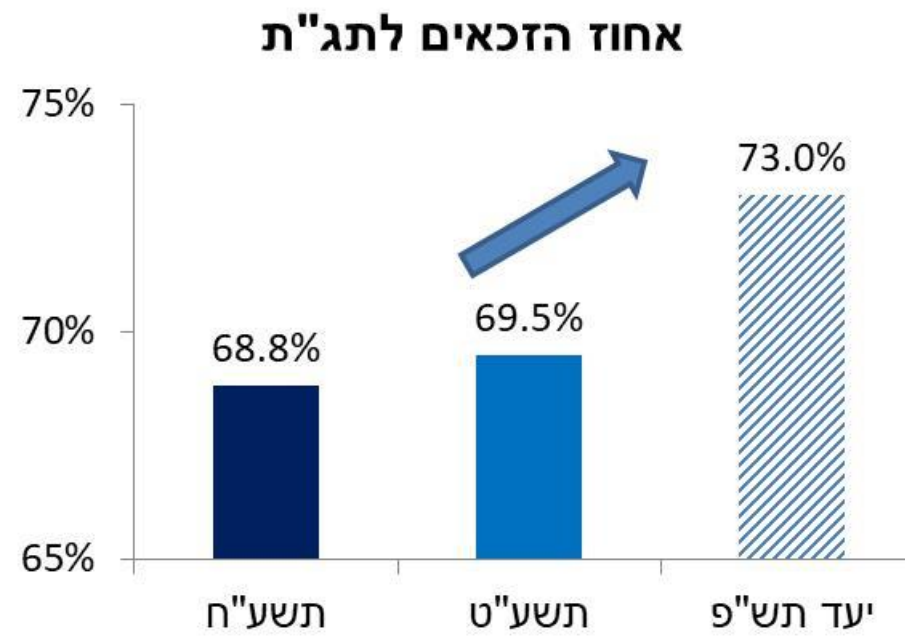
התפלגות רמת ההיבחנות בכתב באולפנים - רמות א' ו-ב'

התפלגות רמת ההיבחנות בכתב באולפנים - רמות ג' ו-ד'

בתחום השלמת ההשכלה : העלאת אחוז מקבלי תעודות 12 שני"ל (תג"ת)

- פיתוח אולפן וירטואלי: הכנת סרטים בהתאם לתכניות הלימודים כאמצעי לקיום הוראה, למידה והערכה ברשת.

נושא	מדד כמותי
פיתוח אולפן וירטואלי	1. כיתה וירטואלית אחת כפיילוט החל מינואר 2020.
	2. יצירת 10 סרטים קצרים במערכת סינכרונית "זום".
	3. פיתוח 20 משימות מתוקשבות מתכני הליבה של תכנית הלימודים.
	4. בניית אתר MOODLE לליווי ההוראה באולפן הוירטואלי.

- הרחבה ופיתוח חומרי למידה מגוונים בהתאם למטרות הביצוע בתכניות הלימודים.

נושא	מדד כמותי
בניית אתר ב MOODLE למקצוע אזרחות בתחום השכלה	אתר מלווה הוראה ובו 20 משאבי למידה ופעילויות.

מטרה 2: חינוך לערכים ברוח מגילת העצמאות

יעד 2.1: חינוך לערכים יהודיים, דמוקרטיים, ציוניים וחברתיים, תוך טיפוח זהות וערכי מורשת ייחודיים בתוך מרחב חיים משותף

בחברה הישראלית

יעד 2.2: קידום מעורבות חברתית, ערבות הדדית והתפתחות אישית

יעד 2.3: טיפוח אקלים מיטבי לקליטת העולה החדש

משימות עיקריות

- פיתוח מקצועי בנושא ערכים לצוותי ההוראה במערך האולפנים ובמרכזי ההשכלה.
- טיפוח סובלנות בקרב תלמידי מוסדות חינוך מבוגרים כבסיס לחיים משותפים בחברה רב תרבותית.
- תרבות יהודית ישראלית: הכרת ארון הספרים היהודי במסגרת לימודי האולפן הראשוני.
- חיזוק הזהות היהודית דרך מיסוד והטמעה של תכנים בנושא מורשת ישראל ותרבותה בהתאם לתוכניות הלימודים: ציון חגים, טקסים ופעילויות ייחודיות.

נושא	מדד כמותי
הטמעה של תכנים בתחום השכלה	חידוש תכנית לימודים באזרחות ברמת 10 שני"ל בדגש על סובלנות בחברה רב תרבותית

- פתיחת שערי האולפן לקהילה: קידום מעורבות חברתית ברמה המוסדית בקהילה.

נושא	מדד כמותי
קיום פעילויות משותפות עם הקהילה ביישוב בו ממוקם האולפן. הצעות: השתתפות בטקסים במועדי ישראל פעילות התנדבות מפגש תלמידים מבית הספר עם תלמידי האולפן לימוד משותף בתחום הקניית השפה באמצעות ה"חדשון" חניכת האולפן ע"י חברת הזנק חשיפת העולים למגוון שירותי הסיוע הניתנים בארץ חיזוק הקשר בין העולים החדשים לתפוצות (דרך הקהילה)	בכל מחזור אולפן ראשוני יתקיימו לפחות 5 פעילויות

מטרה 3: קידום שוויון ההזדמנויות ומיצוי הפוטנציאל

יעד 3.1 : קידום השלמת השכלה בפריפריה.

יעד 3.2 : קידום חינוך איכותי בקרב אוכלוסיות ייחודיות (ערבית, בדואית, יוצאי אתיופיה, מזרח ירושלים, מצטיינים)

יעד 3.3 : קידום הכלה והשתלבות מיטבית של תלמידים עם צרכים מיוחדים במסגרות חינוך מבוגרים.

יעד 3.4 : קידום חינוך איכותי לצמצום פערים

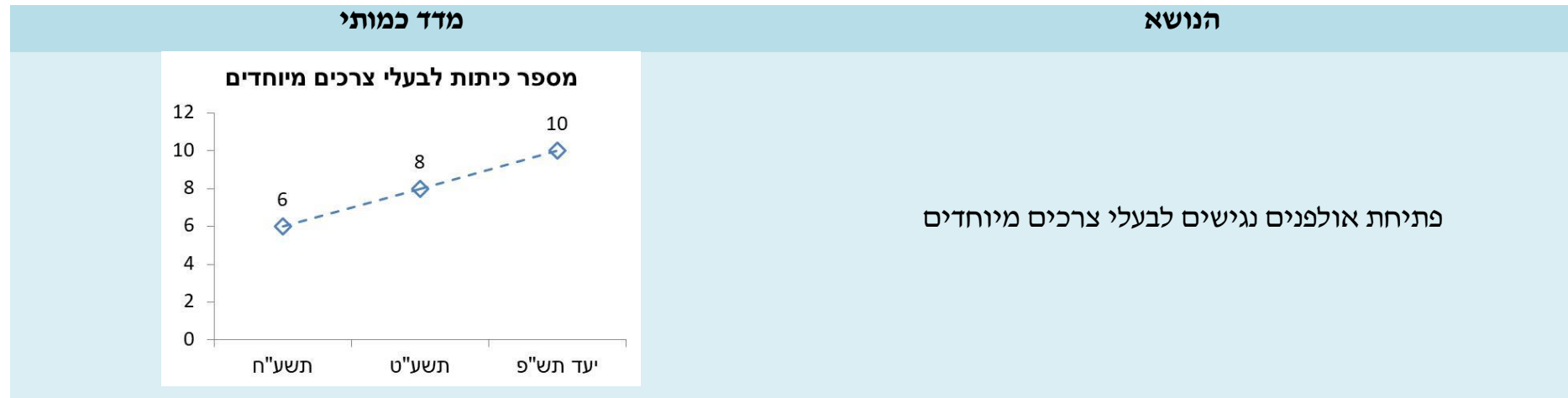
יעד 3.5 : קידום רצף חינוכי מלא- בין גילי ובין מסגרות לימוד (למידה לאורך החיים)

משימות עיקריות

- קידום השלמת ההשכלה בקרב אוכלוסיות ייחודיות: חברה ערבית, חברה בדואית, יוצאי אתיופיה, חיילים, אסירים ועוד.

שם הפרויקט	מדד כמותי
השלמת השכלה ברשויות "קול קורא" ופתיחת מסגרות להשלמת השכלה ברמות שונות : טרום השכלת יסוד, יסוד, 10 שני"ל ותג"ת.	פתיחת 20-25 כיתות
קידום השלמת השכלה בחברה הבדואית	פתיחת 15 כיתות
יישום החלטת ממשלה טרכטנברג 4193 (בכפוף להעברה תקציבית)	פתיחת 25-30 כיתות

- פתיחת כיתות נגישות באולפנים.

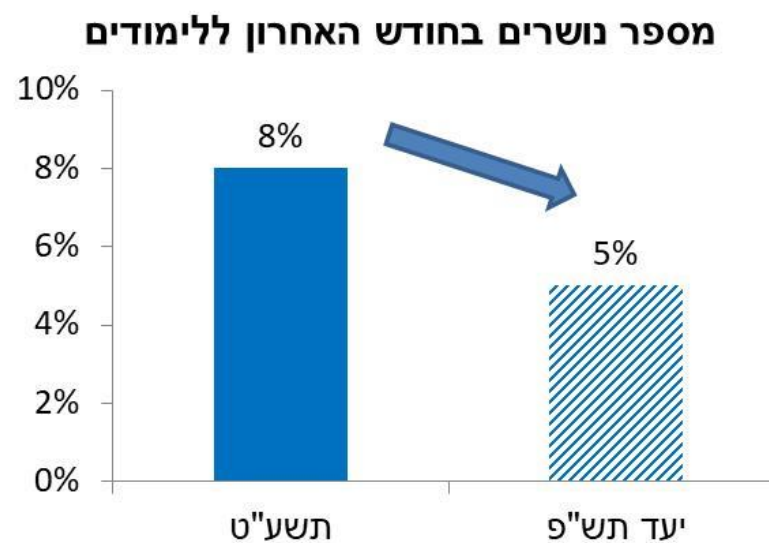
- בניית מסגרות לימוד ייחודיות בהתאם לצרכים של שותפי העשייה: הסוכנות היהודית, משרד הקליטה, שב"ס, צה"ל, יתד.

הנושא	מדד כמותי
כיתות המשך לשיפור השפה העברית לעולי המערב ולעולי אתיופיה (כולל כיתות תעסוקתיות: מורים עולים, רופאים, מהנדסים, חשמלאים)	תשע"ט - 231 כיתות יעד לתש"פ - 300 כיתות פיילוט: טרמינולוגיה רפואית לבוגרי רפואה בחו"ל לדוברי השפה הערבית.

- הכלה והשתלבות מיטבית של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים באולפנים ובמרכזי השכלה ובחינת נושא ההתאמות במבחנים.

הנושא	מדד כמותי
שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים במערך הבחינות	בתשע"ט שולבו 78 תלמידים מתוך 5571 (1.4%) במערך הבחינות באולפן הראשוני. היעד לתש"פ: העלאת אחוז התלמידים ל- 2%.

- צמצום נשירת לומדים באולפנים:

מטרה 4: חיזוק המנהיגות החינוכית

יעד 4.1: טיוב ההכשרה, הקליטה, הפיתוח המקצועי וההערכה לעובדי ההוראה

יעד 4.2: חיזוק מארג היחסים של מוסדות חינוך מבוגרים עם הרשויות המקומיות

משימות מרכזיות

- טיפוח ייחודיות מוסדית והגדרת חזון באולפנים ובמרכזי ההשכלה.
- קבלה וקליטה מיטבית של מורים חדשים.
- ביסוס תרבות למידה מתמדת של צוותי ההוראה: לימוד עמיתים, השתלמויות וימי עיון.

נושא	מדד כמותי
פיתוח מקצועי	ביצוע 370 ש"ל השתלמות וימי עיון קיום 1 פורום מדריכים ארצי ביצוע לימוד עמיתים במחוזות

- טיפוח מנהיגות ביניים במוסדות: מורים מובילים, רכזי תקשוב, הפעלת מורה חונך.

נושא	מדד כמותי
שילוב רכזי תקשוב באולפנים	מינוי 32 רכזי תקשוב ברמה ארצית
צוותים ארציים לפיתוח חומרי למידה בהלימה לתכניות הלימודים החדשות	הפעלת 6 צוותים ארציים ובהם 24 חברות צוות

מטרה 5: שיפור היעילות והאפקטיביות

יעד 5.1: שיפור השירות של מוסדות חינוך מבוגרים.

יעד 5.2: קידום תרבות ארגונית ומנגנוני עבודה המקדמים יעילות ושקיפות.

משימות עיקריות

- מיטוב השירות של האגף ברמה מוסדית, מחוזית וארצית.
- קידום תרבות ארגונית להשגת יעילות ושקיפות המבוססת על מסד נתונים בתחומים: הנחלת הלשון, השכלה, גיוור ומכינות.

נושא	מדד כמותי
מסד נתונים זמין לתחומי ההשכלה והנחלת הלשון העברית	בניית 2 מסדי נתונים במטה לתחום הנחלת הלשון וההשכלה פיתוח ב- 2 המערכות בהיקף של 1850 שעות
מכינות קדם אקדמאיות	יישום הרפורמה במכינות הקדם אקדמאיות ב- 9 מכללות להכשרת עובדי הוראה
מיטוב השירות לשותפים	1. הוספת מועד בחינות מיוחד לשב"ס לרמת השכלת יסוד. 2. מחשוב ההתאמות והערעורים בתחום ההשכלה.